

T.C
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/4739

Sayı : B.16.0.SGB.0.10.01.00/610 - 71662
Konu : Soru Önergesi

02.10.4/2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 13/03/2012 tarihli ve A.01.0.KKB. 0.10.00.00- 53662 sayılı yazınız.

Ankara Milletvekili Prof. Dr. Özcan YENİÇERİ'nin 7/4739 Esas No'lu soru önergesinin cevabı ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Ertuğrul GÜNAY
Bakan

EK: Cevap (7 sayfa)

**ANKARA MİLLETVEKİLİ PROF. DR. ÖZCAN YENİÇERİ'NİN 7/4739 ESAS NO'LU
YAZILI SORU ÖNERGESİNE BAKANLIĞIMIZCA HAZIRLANAN CEVAP**

Bilindiği gibi uluslararası arenada Türkiye'yi temsil Türkçeyi temsil anlamına gelmektedir. Kendi dili ile kendini temsil edemeyen toplumlar müstemleke toplumlardır. 1975 yılından bu yana yapılmakta olan Eurovision şarkı yarışması kültürlerin tanıtılmasını sağlayan bir yarışmadır ve her ülke şarkılarıyla ve danslarıyla kendi kültürünü, gelenek ve göreneklerini göstermeye çalışır. Son zamanlarda Eurovision şarkı yarışmalarına katılan Türk sanatçılar Türkçe ile değil İngilizce ile yarışmalara katılmaktadırlar ve Türkiye katılmış olduğu bu uluslararası yarışmalarda Türkçe ile değil de İngilizce ile temsil edilmektedir. Bu durum aynı zamanda Türkçe'nin müzik dili olarak bazı sanatçılar tarafından kullanılmadığı anlamına gelmektedir.

Kültür ve Turizm Bakanlığının amacı Türk kültürünü dolayısıyla da Türkçe'yi evrensel kültür haline getirmek ve Türkçe'yi hem bilim, hem de sanat alanında işlevsel halde devamlılığını sağlamak, ülkemizin doğal, kültürel ve tarihi değerlerini ortaya çıkarmak, korumak, geliştirmek, gelecek nesillere aktarmak ve toplumsal bilincin oluşmasında bilgiye erişimi kolaylaştırmak Türk kültürünü dünyaya tanıtmaktır.

Eurovision Şarkı Yarışmasına dilimiz olamayan başka dillerle katılmakla gençliğimizin zihnini bulandırmak anlamına gelmektedir.

Buna bağlamda;

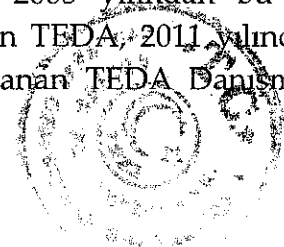
SORU 1: Türkçe'nin uluslararası alanda tanıtılması, yaygınlaştırılması ve gelecek nesillere aktarılması konusunda Bakanlığınızın ne gibi çalışmaları vardır?

SORU 2: Hangi ödül, bir dilin onur ve haysiyetinden daha büyüktür, daha yücedir ve daha kıymetlidir?

SORU 3: Uluslararası yarışmalara Türkçe ile katılımın teşvik edilmesi için Kültür ve Turizm Bakanlığınca herhangi bir çalışma yapılmakta mıdır?

CEVAP 1-2-3: Türkçenin uluslararası alanda tanıtılması, yaygınlaştırılması ve gelecek nesillere aktarılması konusunda Bakanlığımız Kütüphaneler ve Yayınlar Genel Müdürlüğüne "Türk Kültür, Sanat ve Edebiyatının Dışa Açılımı Projesi (TEDA)" gerçekleştirilmektedir.

Türk kültür, sanat ve edebiyatının yurt dışında tanıtılması ve Türkçe'nin yazı dili birikiminin dünya dillerine kazandırılması amacıyla 2005 yılından bu yana yürütülen ve özünde bir çeviri ve yayım destek projesi olan TEDA, 2011 yılında da başarıyla devam etmiştir. Haziran ve Ekim aylarında toplanan TEDA Danışma ve

Değerlendirme Kurulu gelen başvuruları değerlendirerek 2011 yılı I. ve II. Döneminde toplam 182 eserin desteklenmesine karar vermiştir. Böylece 2005-2011 yılları arasında 50 ülke ve 42 farklı dilde toplam 985 esere destek verilmiştir. Bu desteklerden 19 Mart 2012 tarihine kadar 727 eser yayımlanmış ve okurlarıyla buluşmuştur.

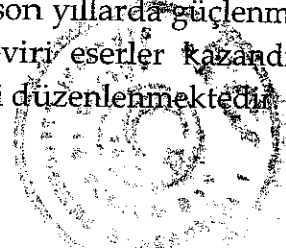
İlki 1-2 Haziran 2007, ikincisi ise 29-30 Mayıs 2009 tarihleri arasında gerçekleştirilen "Çevirmenleri ve Yayıncılarıyla Türk Edebiyatı Uluslararası Sempozyumu" nun üçüncüsü Bakanlığımız, Boğaziçi Üniversitesi Çeviribilim Bölümü, Türkiye Yayıncılar Birliği, Basın Yayın Birliği, Kitap Çevirmenleri Meslek Birliği (ÇEV-BİR) ve telif ajansları işbirliğinde yurt içi ve yurt dışından yazarlar, çevirmenler, akademisyenler, editörler, yayınevi yöneticileri ve telif ajanslarının katılımıyla 27-28 Mayıs 2011 tarihleri arasında Boğaziçi Üniversitesinde gerçekleştirilmiştir. Sempozyumun iki yılda bir periyodik olarak gerçekleştirilmeye devam edilmesi hedeflenmektedir.

Bu sempozyumlarda Türk edebiyatının klasik ve çağdaş eserlerinin Türkçe dışındaki dillere çevirisi ve yurt dışında yayınlanmasına yönelik deneyimlerin paylaşımının yanı sıra, Türk edebiyat yapıtlarının farklı dünya dillerine çevrilmesinde ve o dillerde yayımlanmasında izlenen yöntemler; yazarlar, çevirmenler, akademisyenler, editörler, yayınevi yöneticileri ve telif ajansları tarafından tartışılmış ve çeşitli bildiriler sunulmuştur. Katılımcıların katkılarıyla, önemli değerlendirmelerin ve son derece verimli projeksiyonların ortaya koyulduğu Sempozyum, Türk edebiyatının evrensel yolculuğunda yeni ufukların açılmasına ve belirginleştirilmesine katkı sağlamıştır.

Bakanlığımız, Anna Lindh Vakfı ve AB Kültür Programı Fonlarından LAF (Literature Across Frontiers) ile partneri olan ulusal edebiyat enstitüleri işbirliğiyle 26-28 Mayıs 2011 tarihleri arasında İstanbul'da "Avro-Akdeniz Alanında Edebi Değişim ve Çeviri Konferansı" ile LAF (Literature Across Frontiers) 10. Yılı Uluslararası Çeviri Fonları Yöneticileri Toplantısı gerçekleştirilmiştir. Çevirmenleri ve Yayıncılarıyla Türk Edebiyatı III. Uluslararası Sempozyumuyla ortak bir oturumun da düzenlendiği Konferansa, ulusal enstitüler, Avrupa Güney-Doğu Akdenizdeki vakıflar ve kuruluşlar, Avrupa edebiyat ve çeviri ağları, Anna Lindh Vakfı, Avrupa Yazarlar Konseyi, CEATL (Avrupa Kitap Çevirmenleri Birlikleri Konseyi), EUNIC (Kültür için AB Ulusal Enstitüleri), Avrupa Birliği, UNESCO ve diğer kuruluş temsilcileri ile edebiyat ve çeviri politikaları uzmanları, çevirmenler, yazarlar, kültür-sanat gazetecilerinden oluşan yurt dışı ve yurt içinden ilgililer katılmıştır.

Çeviri Atölyeleri;

Türk Edebiyatının başka dillere aktarımı alanında son yıllarda güçlenmekte olan çeviri hareketine yetkin edebiyat çevirmenleri, yeni çeviri eserler kazandırmak ve TEDA Programını güçlendirmek amacıyla çeviri atölyeleri düzenlenmektedir.

Türk Edebiyatı Çevirmenleri Cunda Atölyesi (TEÇCA);

Bakanlığımız ve Boğaziçi Üniversitesi işbirliği ile 2006 yılından bu yana hedef dil olarak İngilizceyi kapsayan Türk Edebiyatı Çevirmenleri Cunda Atölyesi (TEÇCA) gerçekleştirilmektedir. 2010 yılından itibaren Türkiye'nin de taraf olduğu Avrupa Birliği Kültür Programı Fonlarından yararlanmak amacıyla, projeye İngiltere'de bulunan Aberystwyth Üniversitesi tarafından yürütülen LAF (Literature Across Frontiers) da dâhil edilerek TEÇCA Projesi üç taraflı bir proje haline getirilmiş ve 2011 yılında 13-22 Haziran tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Atölyenin mevcut ortaklar ile 2013 yılına kadar sürdürülmesi planlanmıştır.

Türkçe-Almanca/Almanca-Türkçe Çeviri Atölyesi (TAÇAT), Türkçe-Fransızca/ Fransızca-Türkçe Çeviri Atölyesi (TÜFÇAT);

Bakanlığımız ve Alman Çevirmenler (Deutscher Übersetzerfonds) Kuruluşu işbirliğiyle Türkçe-Almanca/Almanca-Türkçe Çeviri Atölyesi (TAÇAT)'nin ilki 29 Ekim-4 Kasım 2011 tarihleri arasında İstanbul Büyükşehir'de, Bakanlığımız ve Fransa Ulusal Kitap Merkezi (CNL) ile bu kuruma bağlı çeviri birimi olarak faaliyet gösteren College International des Traducteurs Littéraires (CITL) işbirliğiyle "Türkçe-Fransızca/
Fransızca-Türkçe Çeviri Atölyesi (TÜFÇAT)"nin ilki ise yine Büyükşehir'de 11 - 21 Kasım 2011 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir.

İngilizce, Almanca ve Fransızcaya yönelik atölye çalışmaları katılımcılarından ve atölyeler için iş birliği içinde olduğumuz kurumsal proje ortaklarından olumlu geri dönüşler alınmıştır. Bu nedenle, TEDA'nın çeviri kalite yönetim çerçevesini genişletmek amacıyla küresel ölçekte en çok konuşulan dillerden olan İspanyolca, Rusça, Çince ve Arapça için de 2012 yılında iki dilli çeviri atölyeleri düzenlenmesi planlanmıştır.

Türk-Alman/Alman-Türk Tarabya Çeviri Ödülü;

Türk-Alman/Alman-Türk Tarabya Çeviri Ödülü 2010 yılından itibaren, "Kültürlerarası Diyalog ve Anlayış için Ernst Reuter Girişimi" çerçevesinde Bakanlığımız, Almanya Federal Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı, İstanbul Goethe Enstitüsü, Robert Bosch ve S. Fischer Vakıflarının işbirliği içerisinde verilmeye başlanmıştır. 31 Ekim 2011 tarihinde Aya İrini'de yapılan ödül töreninde Türk edebiyatının Almanca'ya ve Alman edebiyatının Türkçe'ye nitelikli çevirileri için 2 adet Büyük Ödül, 2 adet Yeni Nesil Teşvik Ödülü ve 1 adet çalışma bursu verilmiştir. Türk-Alman/Alman-Türk Tarabya Çeviri Ödülü'nün üçüncüsü 2012 yılında da verilecektir.

Uluslararası İstanbul Kitap Fuarı;

Bakanlığımızca, Türk edebiyatının uluslararası alanda tanıtımının bir parçası olarak 30. Uluslararası İstanbul Kitap Fuarı etkinlikleri çerçevesinde 13-14 Kasım 2011 tarihleri arasında, yurt dışından kitap fuarları yetkilileri, telif ajansları ve yayınevleri temsilcilerinin ve yurt içinden ise sektör temsilcilerinin katılımıyla "2013 Londra Kitap Fuarı Hedef Pazar Ülke Türkiye" basın toplantısı ile "Uluslararası Kitap Fuarları", "Edebiyat Metinlerinin Sinemaya Uyarlanması" ve "Türkiye'nin Çeviri Atölyeleri" konulu paneller gerçekleştirilmiştir.

2012 yılında da İstanbul Kitap Fuarı kapsamında Bakanlığımızca, Türk edebiyatının uluslararası alanda tanıtımına yönelik yurt dışından sektör temsilcilerinin katılımıyla bir dizi etkinlik düzenlenmesi planlanmaktadır.

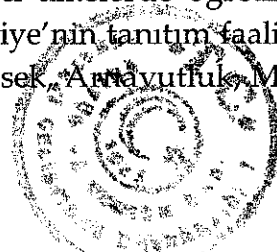
Edebiyat Eserlerinin Teşvik Edilmesi;

Bakanlığımızca, Türk edebiyatının ve Türkçenin geliştirilmesine yönelik olarak hazırlanan "Edebiyat Eserlerinin Teşvik Edilmesi Hakkında Yönetmelik"le özgün eser üretecek yazar veya yazarlara projeleri karşılığında maddi teşvik verilmesi hedeflenmektedir. 2012 yılı Mart ayından itibaren yürürlüğe konulan bu yönetmelikle Türk edebiyatına büyük katkıları olacak ve özgün eserler yaratacak yazarların teşvik edilmesi sağlanarak, edebi çalışmalarının yaygınlaştırılması yoluyla Türk kültürüne önemli katkılar sağlanacaktır.

Edebiyat Eserleri Teşvik Projesi Danışma ve Değerlendirme Komisyonu tarafından süresi 3 ay olarak belirlenen projeye 138.000, 6 ay olarak belirlenen projeye 276.000 ve 1 yıl olarak belirlenen projeye 552.000 gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımından elde edilecek miktarı geçmemek üzere destek sağlanacaktır. Komisyon tarafından belirlenen teşvik tutarının % 30'u proje başlangıcında, % 40'ı projenin gelişim ve gerçekleşmesine ilişkin izleme raporunun Bakanlıkça kabul edilmesinden sonra ve % 30'u proje tamamlandıktan ve kabul edildikten sonra ilgililere ödenir. Edebiyatımızın gelişmesini ve Türk insanın edebiyatla daha çok ilgilenmesini sağlayacak bu düzenlemenin edebiyatımıza çok önemli katkılar sağlaması beklenmektedir.

Yunus Emre Enstitüsü;

Türkçenin uluslararası alanda tanıtılması, yaygınlaştırılması ve gelecek nesillere aktarılması hususunda, Vakıf Kanunu'nda belirtilen amaçlarını gerçekleştirmek için yurt içi ve yurt dışı eğitim öğretim faaliyetlerine devam eden Yunus Emre Enstitüsü öncelikle Türkçe'nin bir dünya dili olarak yabancı ülkelerde öğretilmesi konusunda faaliyetlerde bulunmak, ve Türkçe üzerinden Türkiye'nin tanıtım faaliyetlerine katkıda bulunmak üzere hâlihazırda 19 ülkede (Bosna Hersek, Arnavutluk, Mısır, Makedonya,

Kazakistan, İngiltere, Belçika, Suriye, Kosova, Romanya, Lübnan, Ürdün, İran, KKTC, Japonya ve Almanya'da müstakil; Gürcistan, Peru ve Polonya'da üniversite bünyesinde temsilcilikler olmak üzere) bulunan 24 Yunus Emre Türk Kültür Merkezinde, şu anda 2095 öğrencinin kayıtlı olduğu Türkçe kurslarında çalışmalarını sürdürmektedir.

Yunus Emre Türk Kültür Merkezlerinde düzenlenen Türkçe kurslarında, kolaydan zora ve özelden genele, sarmal yapıda dil öğretimi uygulanmakta ve eğitim öğretim sürecinde etkili olan görsel ve işitsel kaynakların kullanımına önem verilmektedir. Yeni konuların öğretildiği esnada öğrenilmiş ve kazanılmış bilgi ve becerilerin tekrarına özen gösterildiği kurslarda, öğretim sistemi Avrupa Konseyi Ortak Dil Kriterleri ve dil düzeyleriyle paraleldir. Dört temel dil becerisi olan dinleme, konuşma, okuma ve yazmanın birlikte verildiği dersler, günlük dil ve akademik dil ayırt edilmeksizin uygulanır.

Eğitim-öğretim sürecinde kullanılacak ders araç gereçlerini hazırlama hedefi doğrultusunda, Enstitü bünyesinde Türkçe Öğretim Seti çalışmaları için Avrupa Dil Portfolyosu'na göre kitapları inceleyebilecek yeterlikte ve hikâye yazarlığı yönünden uzmanlaşmış yazarlardan oluşan bir kitap yazım ekibi oluşturulmuştur. Öğretim Seti; ders kitapları, çalışma kitapları, öğretmen/kılavuz kitapları, okuma kitapları/metinleri, sözlükler, resimli konuşma kartları ve sesli görüntülü materyaller için senaryolardan oluşacaktır.

Yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin dil yeterliklerini becerilere (okuma, konuşma, yazma, dinleme) göre ölçen, "Avrupa Konseyi Ortak Dil Kriterleri'ne uygun, evrensel ve tüm dünyada kolaylıkla uygulanabilecek, İngiltere'deki TOEFL muadili standart bir yeterlik sınavı geliştirmek amacıyla "Türkçe Yeterlik Sınavı" (TYS)'nin hazırlık çalışmaları yürütülmektedir. Bu yıl içerisinde, pilot uygulamalarına başlanması planlanan ve yabancı öğrencilerin Türkiye'de lisans veya lisansüstü eğitim almasına imkân tanıyacak YYS'nin çerçeve programı ve sınav modeli tamamlanmıştır. Bilgisayar tabanlı bu sınav için Enstitü binasında, YYS Kontrol Merkezi ve Enstitü'ye bağlı olarak faaliyet gösteren 19 ülkedeki 24 Yunus Emre Türk Kültür Merkezinde ise teknolojik altyapıya sahip sınav merkezleri kurulması planlanmakta ve Türkiye'nin yükseköğretim alanındaki tanınırlığını ve etkinliğini artırabilmesi noktasında uluslararası öneme sahip YYS için çalışmalara devam edilmektedir.

Yunus Emre Enstitüsü, her yıl Yunus Emre Türk Kültür Merkezleri bünyesinde yürütülen Türkçe kurslarında başarılı olan öğrencilere yönelik Türkçelerini geliştirecek ders ve uygulamaların yanında Türk dili, kültürü ve Türkiye'nin sosyo-ekonomik yapısıyla ilgili seminerlerin verildiği, Türkiye'nin tarihî ve turistik mekânlarının gezildiği "Türkçe Yaz Okulu" programları düzenlemektedir. İletişim dili olarak Türkçe'nin kullanıldığı bu organizasyonlara Yunus Emre Türk Kültür Merkezlerinde başarılı olanların yanı sıra yurt dışındaki birçok üniversitenin Türkoloji bölümlerinde okuyanlar ile Türkiye Cumhuriyeti Büyükelçilikleri tarafından belirlenen genç ve

dinamik katılımcılar da dâhil edilmektedir. Katılımın tamamen ücretsiz olduğu Türkçe Yaz Okulu'na gelen misafirlerin ulaşım, konaklama, eğitim ve yemek gibi masrafları Yunus Emre Enstitüsü ile sponsorlar tarafından karşılanmaktadır. Birçok üniversite ve kamu kuruluşu ile ticaret ve sanayi odalarının katkılarıyla hazırlanan programlarda, buldukları ve ziyaret ettikleri şehirlerin öne çıkan tarihî ve turistik yapılarını gezme ve yörenin kültürünü tanıma imkânı bulan misafirler daha hızlı ve rahat hareket edebilmeleri amacıyla gruplara ayrılmakta ve gruplarında çok farklı milletlerden arkadaşlar edinip Türkçe konuşarak pratik yapma imkânı bulabilmektedirler. Temmuz 2012'de düzenlenmesi planlanan Türkçe Yaz Okulu'na yaklaşık 300 kişinin katılması planlanmaktadır.

Türkiye'nin kültürel mirasını, Türk dilini, kültürünü ve sanatını tanıtmak amacıyla çeşitli kurumlar ve üniversiteler ile işbirliği ve tanıtım protokolleri imzalanmaktadır. Söz konusu protokoller; yurt dışındaki Yunus Emre Türk Kültür Merkezlerine öğretim elemanı görevlendirme, yeni Yunus Emre Türk Kültür Merkezleri kurma, Türkçe kurslarına destekler sağlama, yurt dışında Türkiye'yi tanıtıcı kütüphaneler oluşturma, hizmet içi eğitim seminerleri düzenleme, yurt dışından Türkiye'ye öğrenci getirme ve Uzaktan Türkçe Öğretimi gibi konularda işbirliğini kapsamaktadır. Yunus Emre Enstitüsünün şu an itibarıyla 33 üniversite ve bunun yanı sıra YÖK, TRT ve Millî Eğitim Bakanlığı gibi devlet kurumları ile British Council gibi kültür enstitüleriyle çeşitli tanıtım ve işbirliği anlaşmaları bulunmaktadır. Batı ve Doğu Avrupa, Balkanlar, Orta Asya, Uzak Doğu ve Orta Doğu'da bulunan ve her geçen gün sayısı artmakta olan 24 Yunus Emre Türk Kültür Merkezi bölgelerindeki eğitim fuarlarına katılarak yüksek öğretim sistemimizi tanıtmakta ve aynı zamanda Kültür Merkezlerinde kurulan yüksek öğretimi tanıtmaya köşelerinde de üniversitelerden alınan tanıtım broşürleri vasıtasıyla ilgililere çeşitli bilgiler aktarmaktadır. Tanıtım etkinlikleri, doğrudan üniversitelere başvuru yapabilecek olan yabancı öğrencilerin Türkiye'ye gelmeden önce Türk üniversiteleri ile eğitim sistemini daha iyi tanımalarına imkân sağlamakta ve böylelikle Türkiye'ye gelecek öğrencilerin tercih edecekleri bölümlere ilişkin önceden bilgi sahibi olmalarına yardımcı olunmaktadır.

Yabancılara Türkçe öğretimi özel bir ihtisas alanıdır. Bundan dolayı bu alanda görev yapacak öğretim elemanlarının çağdaş dil öğretim yaklaşım, yöntem ve teknikleriyle donatılmış bir biçimde yetiştirilmesi Yunus Emre Enstitüsünün temel hedefleri arasındadır. Bu bağlamda, Yabancılara Türkçe Öğretimi alanında ihtiyaç duyulan okutmanları yetiştirmek amacıyla bu tür sertifika programları ihtiyaçlara göre belli aralıklarla düzenlenmektedir. Enstitü bünyesinde bugüne kadar 4 adet sertifika programı düzenlenmiştir.

Türkçe öğretimi alanında Yunus Emre Türk Kültür Merkezleri vasıtası ile modern teknikleri ve materyalleri eğitimcilerin hizmetine sunmak, öğretmenleri en son gelişmelerden haberdar etmek ve yeni kazanımları paylaşmak, yurt dışındaki iki dilli Türk çocuklarına verilen eğitimi daha nitelikli hâle getirmek ve Türkçe öğretmenlerinin donanımlarını artırarak eğitim standartlarını yükseltmek gibi amaçlar doğrultusunda

yurt dışında belirli aralıklarla Türkçe öğretmenlerinin eğitimine yönelik seminerler düzenlenmektedir. Ekim 2011'den beri sırasıyla Brüksel, Amman, Kahire, Saraybosna ve Bükreş'te bu bağlamda seminerler düzenlenmiştir.

Ayrıca, Bakanlığımızca Türk Müziği'nin ve Türk Müziği çalgılarının tanıtılması, yaygınlaştırılması ve gelecek nesillere aktarılması amacıyla yurt dışı etkinlikleri düzenlenmekte olup, ülkemizdeki sorumlusunun Türkiye Radyo Televizyon Kurumu olduğu Eurovision Şarkı Yarışması'na Bakanlığımızın herhangi bir müdahale yetkisi bulunmamaktadır.

